

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét **Hagelman
Károly** könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések, nyilttér: és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide-
intézendők.

A sajtótörvény reformja.

Az utóbbi időkben sokat hánytorgatott kérdés: a sajtótörvény szabályozása. A sajtót, a magyar sajtót, mely halhatatlan költőnk Petőfi jóvoltából, feltétlen szabadsághoz jutott, mely lerázta a kényelmetlen és a nemzet fejlődését gátló béklyókat, ezt a sajtót akarják most reformálni.

Hogyan, miképpen szándékuk a sajtótörvényt szabályozni az eszme felvetőinek, az még mélyeséges titok. Mert ha arról van szó, hogy a sajtószabadságot minden irányban és minden oldalról jövő támadások ellen hathatósan megvédjék, hogy olyan incidensek ne történhessenek, mint a közelmúltban, az előző kormány alatt, úgy a tisztességes magyar sajtó minden igaz képviselője és munkása szó nélkül akceptálja ezt. Hasonlóképp, ha a toll becsületéről van szó, ha a toll becsületének megoltalmazásáról akarnak gondoskodni, szintazonképp alá kell irnunk az ilyen törekvéseket.

A tisztességes sajtónak nem is lehet, nem is szabad más hivatása, mint a közérdek szolgálása, a közhangulat tolmácsolása, a nemzet lelkiületének hű, igazságos és tiszta tükrö. A tisztességes sajtó hivatása nagy, magas; népet, nemzetet nevel, oktat: tudását növeli, fejleszti; összességben a kultúra egyik legerősebb oszlopa, támasza. Az ilyen sajtót, az ilyen sajtónak szabadságát meg kell védeni, meg kell oltalmazni, mert az ilyen sajtóban lüktet a nemzet érzülete, lelke; nélküle satnyul, pusztul, hanyatlik, veszendőbe megy az értékes népanyag.

Ha vannak is a sajtónak kinövésai, hibái, félszégei, úgy ezeket, de csupán ezeket megnyesegetni kell. Azonban vigyázzunk, hogy egyes-egyedül a beteges, az egészségtelen hajtásokat, sebeket vágjuk ki olyképpen, hogy az ép, az egészséges részbe ne vágjunk bele, mert ez az egész szervezet pusztulásához vezet.

A mi rossz, a mi hibás van a sajtóban, azt irgalmatlanul kiölni lehet belőle, de a jót, az értékeset megbecsülni kell, erre féltékenyen kell vigyáznunk.

A most folyó sajtóankét két-

ségkívül nagyjelentőségű. Tekintve, hogy hivatalosak ezen a sajtó legkiválóbb emberei, első képviselői, az eszméket mindenképpen tisztázni lehet, természetesen félretéve pártpolitikát, a minnek belevonása csak összekuszálná a fonalat, megzavarná az együttes működést.

Günther Antal igazságügyminiszter, a ki megnyitotta az ankétet, megnyitójában hangoztatta, hogy előtte mindig két gondolat volt irányadó: „biztosítani kell a sajtónak a szabadságát és meg kell védelmezni a tollnak becsületét.”

Kétségkívül nagybecsű szavak, a miket minden tisztességes újságíró aláír; most már az a kérdés, hogy tetszik-e ez egy másik csoportnak, mely minden újságíró a pokolban szeretne tudni; e kis csoport, a mely hol nyiltan, hol titokban engesztelhetlen ellensége a sajtónak, a mely ellen tüzzelvassal dolgozna.

Szerencsére a sajtó képviselői részen vannak és lesznek; másrészt a sajtóval van a nagy közvélemény; itt nem használ alattomoság, akna munka, hiába minden áskálódásnak, ha maga a kormány is komolyan akarja, — a mit nem kétlünk — a sajtószabadság erős megvédését, úgy sajtótörvény alkotása esetén olyan biztosítékok lesznek, a melyek még nagyobbá, még erősebbé teszik a magyar sajtót és ebből kifolyólag nemzetünk gyorsabb és biztosabb emelkedését.

Krónika a hétről.

A politikában csend uralkodik, annyiból csend, hogy nincs országgyűlés; a képviselők még néhány napig vakációznak, hogy erőt gyűjtsenek a további parlamenti ülések — nem látogatásához; mert hát az utóbbi időkben vajmi kevés érdeklődést mutattak a honatyák a Ház ülései iránt. Ennek ellenében egyes bizottságok szorgalmasan dolgoznak, hogy annál kevesebb munkája legyen a Háznak az egyes törvényjavaslatokkal. Legfeljebb szavazni kell és ez nem nehéz.

Kemény dió a pozsony—bécsi villamvasut ügye, melyet a kormány mindenképpen keresztül akar vinni. Tekintve, hogy ennek az eszmének kezdettől fogva sok ellenfele volt a függetlenségi pártban, számtalan ízben elődázták e kérdést, nyilván puhítani

akarták a hajthatatlan függetlenségeket. Ez azonban nem igen sikerült, Most aztán úgy fordult a dolog, hogy azzal akarják megnyerni a renitenskedőket, hogy a pozsony—bécsi villamos vasutat egész Budapestig kiépíteni fogják, természetesen elsőbbsen is jönne a kis vonal, csak idővel, talán, valószínűleg jönne a pozsony—budapesti vonal. Hogy miként alakul az ügy, azt ezidőszert tudni nem lehet, de — bár a bizottságban egy szótöbbséggel megbukott — mégis majdnem bizonyosra vehető, hogy keresztülhajtják ezt a villamos vasutat, ha a Ház elé kerül. Mert hasztalan lesznek ellenzők, kik hathatós érvekkel küzdenek ellene, a többség megszavazza az osztrákokra kétségkívül előnyös villamos vasutat.

*

Az alkotmány biztosítékok tárgyában Andrassy a héten Bécsben járt. Vele volt Wekerle miniszterelnök is. Az alkotmány biztosítékoknak nem csak jogi fontossága van, de még nagyobb azok politikai jelentősége. Természetes tehát, ha a kormány állását kötötte azokhoz. E kérdésben nincs alku, nincs meghátrálás. Hát vagy legyen alkotmány biztosíték, vagy jöjjön inkább újra a harc. Elvégre is le kell már egyszer számolni Béccsel.

A vármegyei közgyűlés.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága május hó 6-án tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, Kapotsfy Jenő főispán elnöklete alatt. A gyűlésen nagy számmal jelentek meg a bizottsági tagok. Kapotsfy Jenő főispán mindenek előtt bejelentette, hogy a város és vármegye összes közigazgatási hivatalát megvizsgálta s mindennütt a legnagyobb rendet tapasztalta, melyért elismerését fejezi ki.

Somssich Géza gróf a trachomás betegek érdekében szólalt fel, melyre Sárközy Réla alispán és Szaplóczay Manó vármegyei tisztí főorvos megnyugtató választ adtak.

A sand—látóhegyi és a tab—kányai utak kiépítése tárgyában kedvező határozat hozatott.

Különös fontossággal bírt s a közgyűlésnek legkiválóbb pontja volt Széchenyi Aladár grófnak az egygyermekrendszer ellen benyújtott indítványa, amelyet lapunk mult számában, egész terjedelmében közöltünk. Ennek az egy kérdésnek a megvitatása két órát vett igénybe. Számos felszólalás történt s Széchenyi Aladár gróf indítványa egyhangulag elfogadtatott.

A szilli—attalai vasut támogatása ügyében a közgyűlés az elvi segélyezést már eleve elhatározta; ugyszintén hozzájárult Dobos Henrik biz. tagnak amaz indítványához is, hogy a dohányelárusítók gyermekek részére dohányt és szivart ne adhassanak, valamint a szeszes italok kimérésével foglalkozók szeszes italokat.

A kadarkuti járás felállítása s a költségeknél a belügyi tárca terhére leendő

megállapítása iránt, a belügyminiszterhez felterjesztés fog intézteni.

A kaposvári negyedik gyógyszerár felállítására iránt, Rusa Ernő fészolalása folytán, az állandó választmány véleményének mellőzésével, a belügyminiszterhez szintén felterjesztés fog intézteni.

Több kevésbé fontos ügy letárgyalása után, a közgyűlés délután hat órákor véget ért.

A gyűlés összes tárgysorozata 301 ügydarabból állott, amennyi ezideig még sohasem volt.

H I R E K.

Az alkoholizmus ellen.

A képviselőház közgazdasági bizottsága most tárgyalja a cselédtörvényt. Ennek keretében Fried Lajos képviselő felvetette ama nem új, de nálunk mindig aktuális kérdést, hogy a tárgyalás egyik pontja az alkohol elleni harc legyen, vagyis mondják ki, hogy vásár- és ünnepnapokon a korcsmák és pálinkamérők, mint a nép megrontói, csukva tartassanak. A bizottság felvette e pontot.

Mi úgy hisszük, ha tárgyalásra fog kerülni ezen ügy a parlamentben, talán a többség leszavazza, mert hát kemény dió még mindig az alkohol nagy mértékű korlátozása, mert az állam tetemes jövedelemtől esik el.

Pedig jövedelem ide, több bevétel oda, a nép, a nemzet jóvoltát kell a kormány- nak elsősorban szem előtt tartania.

Ha meggátoljuk a tömérdek és tul- mértékű alkohol fogyasztást, megmentjük az értékes ember anyagot nemcsak a maga, a családja, de az állam, a nemzet, a haza

számára is. Az alkoholizmus féktelen pusztítást végez az emberben olyannyira, hogy semmi komolyabb munkára nem használható; viszont a józanabb elem kivándorol. Ki marad itthon azután?

Pedig hajh, de sok szó esett az alkoholiz- mus terjedésének megállításáról, volt is némi nemű fogamatja, mert egyes községek, sőt vármegyék a maguk hatáskörében szabály- rendeletet hoztak a szeszitaloknak vásár- és ünnepnapon való kimérése ellen.

Azonban ez kevés, nagyon kevés. Magának az államnak, az illetékes köröknek kel kezükbe venni ezt a nagy horderejű ügyet. Az egész ország területére kell tör- vényt hozni, mely az alkoholizmus féktelen terjedésének útját állja. Az ország legpará- nyibb községében, falvában zárva kell lenni vasárnapokon az italkimérőknek. Csak így adunk módot a népnek, hogy józanságra szokjék; csak ekként menthetjük meg a még józan, jobb sorsra érdemes elemet a biztos zülléstől. Alkohol helyett jó könyveket a népnek, korcsma helyett otthon üljön és olvasson, amiből elméjét, szívéjét, lelkét neme- sít. Így nem lesz az örökös elégtelenség, a tévtanok nem fognak tér hódítani a nép- nél, sőt a kivándorlásra sem fogja magát oly könnyen rászánni, mert hát ez a példa igen ragadós s hol hanyják meg jórészt ezt a témát: a korcsmában.

Ime Angliában szépen bevált az ital- mérők vasárnapi csukva tartása. A nép lassankint a józanságra szokott, megmaradt életkedve, energiája, tettereje, amik fokozot- tabb mértékben munkára serkentik. És józan, szorgalmas munkával elérni is lehet valamilyen.

A mi népünkben megvan mindama kellék, mely a boldogulásához vezet és a

mely következképp hazánk boldogulásához is vezethet. Az alkoholizmus terjedésének kell akadályt gördíteni szigorú intézkedések- kel és törvényekkel és nemzetünk óriási lépésekkel fog előre haladni a kultura útján.

— **A közig. bizottság ülése.** Május hó 8-án tartotta a közigazgatási bizottság havi rendes ülését Kapotsfy Jenő főispán elnöke alatt. Megemlítendőnek tartjuk, hogy a köz- és állategészségügy az elmúlt április hóban kedvező volt. A közutak jókarban vannak s az adók rendszeren folynak be. Igálban új adóhivatal fog felál- lítani. A fegyelmi albizottság Pavlekovics Vince szentborbási községi helyettes bírót állásától elmozdította, Stádlér Géza felső- segesdi körjegyzőt pedig dorgálásra itelle.

— **Békenap.** Apponyi Albert gróf békenapot honosított meg az ifjuság szá- mára. Ugyanis minden május 18-án az első hágai békekongresszus évfordulója alkalmá- ból ezen napon az iskolák, önképző körök- ben méltatni fogják a béke nagy horderejét, a békekongresszus jelentőségét, keletkezését. Közben meg egyre jobban erősítik magukat a nagy államok, mindegyre több katonát akarnak, több fegyvert, több ágyu kell, hogy aztán szent legyen a béke. Vajjon elkövet- kezik majd az általános béke ideje? És mikor?

— **Itt a nyár.** A hosszú tél után — minden átmenet nélkül a legforróbb nyárba cseppentünk bele; tegnap még téli bundákba burkolóztak az emberek, ma már könnyű nyári ruhát öltöttek fel; még tegnap fütöt- tek nagyban a tehetősebbek, ma már a nyaralás kérdése foglalkoztatja elméjüket. Szabadból a szabadba! — A jelszó a fiatal- loknál. A korcsolyapályáról egyszerre a zoldbe lehet menni, sőt a még kellemesebb uszodába.

— **Kiskornak kivándorlása.** A belügy- miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy tizenöt évesnél

T Á R G A.

Önzés.

*Az emberektől elidegenedtem,
Barátot, ellenséget mind feledtem;
Untat az örvendezők vig zaja,
Egykedvűen hágy a szenvedők baja.*

*Csusszon aranyborjú előtt az érdek,
Leheljen a bűn minden szivbe mérget,
Zuhogjon új, pusztítóbb vízözön —
— A földiek sorához nincs közöm.*

*Megtagadom — ha kell — a gyáva népet,
Nem ismerve csak egy szent köteléket.
Boldogsághoz csak nekünk van jogunk,
Felőle nem hiába álmodunk.*

*A megpróbáltatások hosszú éve
Álom gyanánt tűnik fel majd a révbe;
Feledjék el örökre a nevünk,
Csak végre együtt boldogok legyünk.*

Korčina Lilly.

Hol nyaralunk?

— A •Népjog• eredeti tárcája. —

A feleségemnek meg van az a jó tulajdonsága, hogy nem túlkövetelő. És ez szerencse, az én szerény viszonyaim között, lévén földművelésügyi irodatiszt. Hitvesem megelégszik minden szezonban (értsd: négy évszakot) csupán egy új kalappal, egy új kosztümmel; nem kér többet egy cseléd- lánynál és szakácsnénál; örül, ha nyáron kétszer nyaralhat (elő- és utókura) és tel-

jesen megelégedve van két gyermekünkkel. Szóval nem lépte túl a háziasság fogalmát és ezt méltányolni tudom benne.

Az időjárás — bár tavaszt jelzett a kalendárium — istentelenül fura volt. Mäskor sütött a nap, zöldültek a levelek, nyíllott az orgona; most meg esett, szél süvöltött, fűteni kellett és nőm nem vehette fel új tavaszi kalapját, a mit idejekorán megvasá- rolt. Ezért szidta az időt, szidott engem, szidta a cselédlányt, a szakácsnét, a Bélus- kát és az Ágneskét. Igaza volt, mikor hiába lepi be a por 14 frt és 50 kros kalapját; még azt hiszik az ismerősök, hogy mult évi.

Azonban kiderült; sütött a nap és feleségem nem szidott senkit. A első meleg nap lévén, este vacsora előtt szóba került a nyaralás. Természetesen feleségem hozta szóba.

Összeült a konferencia: hitvesem, én, Béla, Ágnes és Julesa cselédlány, a ki Ágneskét fogta. A szakácsnő künn foglalatos- kodott a vacsora körül.

A feleségem — mint háziasszony — első- sorban is Sövényházát ajánlotta, a legújabb és legdivatosabb fürdőhelyet, hova az idén az arisztokrácia legkiválóbbjai menni fognak és a hova Horváthné, Veressné — a szom- szédnők — menni — nem fognak; a hol államhivatalnokok 20 % kedvezményben részesülnek, a hol van kitűnő penzió, szellős sétányok, jó zene, tennis pálya, napfürdő és nincs szél, nincs por. Igaz, hogy májusban még téli kabátban kell ott járni, mert a legmagasabb hegyek környezik; de ez azért is jó, mert hát májustól augusztusig téli, tavaszi, nyári és őszi toalettjeiben mutatkoz- hatnak itt az asszonyok, akik — nem tudom miért — mindig szeretnek öltözködni.

Sövényházát egy szótöbbséggel elve- tettük. Feleségem dült mérgeben, de mint

feminista alávetette magát a korrekt lesza- vztatásnak.

Én éhes voltam, de feleségem nem hallotta erre vonatkozó megjegyzésemet, hanem sorba felvonultatta Janosfürdet, Balatonfokot, Kisegyházát, Héthársfürdőt, Tülokfürdet. Megindult az általános vita. A feleségem minden fürdő, illetve nyaraló- helyre tudott valami rosszat mondani, sőt Julcsát is tanukép hívta, hogy ez így van és nem másképp. És Julesa, a művelt cseléd- leány, ki csupa jobb házban szolgált, igazat adott asszonyának.

Én már nem bántam volna Sövény- házát sem, csak vacsorázhassak, azonban a nők szeszélyeinek útjai kiszámíthatlanok, feleségem meggondolta a dolgot és azt mondta, hogy ingyen se menne ebbe a por fészekbe, hol megkell fagyni.

Utóbb behivta Zsuzsit, a szakácsnét, a ki pláne előkelő házakban szolgált és vele ajánlatot nyaraló helyet. Zsuzsi elősorolt szintén vagy egy tucat fürdőhelyet, azt sorba megvitattuk, hogy melyik mért hátrá- nyos, mért előnyös; Zsuzsi elmondta, hogy hol, mikor kik nyaraltak és ezekután válasz- hatott nőm. Azonban az elősorolt nevek nem imponáltak neki és újból előről kezdő- dött az újabb fürdőhelyek felhajszoása.

Észre vettem, hogy tíz órára jár az idő és még nem vacsoráztunk.

A gyerekek ordítottak:

— Éhes vagyok! Éhes vagyok!

— Jaj, Zsuzsi kiáltott ijedten nőm — gyorsan találjon!

Zsuzsi kirohant; Zsuzsi berohant.

— Jaj, jaj, nagyságos asszonyom, nincs semmi a vacsorából, odaégett minden. Persze Zsuzsit összeszidta a nőm. Hja, szakácsné ne menjen konferenciára.

Négysz.

fiatalabb gyermekek számára csak akkor adassanak utlevelet, ha a kivándorlási helyükön elhelyezésük már biztosítva van. A leirat leérkezett a vármegyére is.

— **Gyászrovat.** Szöllödi Koczogh Janosné, szül. sándorfalvi Holics Juliska f. évi május hó 5-én életének 28-ik és boldog háasságának 5-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése május hó 7-én volt Pécsen. Holics Gyula pécsi kir. táblai bíró egyetlen leányát gyászolja az elhunytban.

— **Koronázási jubileum.** Tömeges kitüntetések lesznek június 8-án, a király megkoronázásának 40-ik évfordulóján. Valóságos belső titkos tanácsosságot kapnak: Kossuth Ferenc, Zichy Aladár gróf, Günther Antal miniszterek, Justh Gyula képviselőházi elnök, Nakó Sándor gróf fiúmei kormányzó. Andrássy Sándor gróf és talán még Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár, a többi államtitkárok pedig nagyobb rendjeleket fognak kapni és pedig, mint értesülünk, Tóth János, Mezőssy Bélát, Deésy Zoltánt a Lipót-renddel tünteti ki a király, Leszkay Gyula, a képviselőház haznagya udvari tanácsos lesz. Ezek után következik még az utóbbi kitüntetések egész sorozata. Boldog lesz tehát a magyar!

— **Felsőbb kereskedelmi iskola Kaposvárott.** Scholz Gyula műszaki tanácsos vezetésével mellett részvényekre alapított felsőbb kereskedelmi iskola van alakulóban, melynek szervező-bizottsága már meg is választotta. E szervező-bizottság ma vasárnap d. e. 11 órakor tartja első ülését, melynek tárgya: 1. a részvénytársaság megalakítása, 2. az iskola szervezetének megállapítása, 3. az építkezésre és fenntartásra vonatkozó költségvetés tervezete, 4. az iskola engedélyezésére és megnyitására vonatkozó előleges intézkedések megtétele. 5. a bizottság esetleges kiegészítése.

— **Somogyi küldöttség Pécsen.** A pécsi országos kiállítás Frigyes főherceg és Izabella főherceg asszony f. hó 15-én délelőtt 11 órakor fogják ünnepélyesen megnyitni. A megnyitási ünnepélyre Somogyvármegye törvényhatósága is meghívott, melyen a meghívás folytan küldöttsége által fogja magát képviseltetni. Jelen lesz az ünnepélyen Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter is.

— **Uj adóhivatal.** Igában új adóhivatal fog felállítani a pénzügyminiszter, a melyhez az igali járás összes községei fognak beosztatni. Igál az egyetlen járási székhely volt Somogyvármegyében, ahol még adóhivatal nem volt.

— **Utszóli csárda a Zárda-utcában.** A város hatósága már régebben kimondotta, hogy a Kaposvárton nagyon is elszaporodott korcsmák létszámát lehetőleg leszállítja, újak felállítását pedig ez okból minden rendelkezésre álló eszközzel megakadályozni törekszik. Mégis az történt, hogy a zárdával rézsut atellenben levő két templom közt fekvő Zárda-utca 13. szám alatti házra új engedély adatott ki egy olyan kis korcsmára, amely ha már ott állott volna is, eltávolítandó volna a belváros ezen forgalmas utcájából. A közig. bizottság múlt szerdai ülésén dr. Tevely Béla szóvá tette a közmelegülést keltő italmérési engedélyt, amelynek visszavonása iránt különben panasz is adatott már be illetékes helyen.

— **Elégett gyermek.** Szücs Pál bápos Petőfi-utcai házában udvarán levő istálló folyó hó 8-án kigyulladt és abban Szücs Pál öt éves kis fiacskája is benn égett. A gyermeket édes anyja még élve hozta ki a lángok közül, de a súlyos égési sebekben alig egy órai szenvedés után bele halt. A tüzet maga a kisgyermek okozta játszás közben.

— **Póttartalékosok keserve.** Megint azok a szegény póttartalékosok! Megszenveték a rémes darabont időket keservesen. A nemzet ellentállott a gyalázatos uralomnak, Bécs nem kapott ujoncokat, tehát a létszámot a póttartalékosokkal toldozták-foldozták. Ami azt jelentette, hogy ezek a boldogtalan katonák, túlnyomóan családos emberek, sok hónapra, félve is ki voltak ragadva az otthonukból, nem folytathatták nehéz kenyérkereső munkájukat, hozzátartozóiknak nyomorogniok kellett. Persze ez csak azért kellett, hogy a nemzet megpuhuljon. De végre mégis hazakerültek a póttartalékosok s a sebekre flastromot is ígértek nekik. Csekélyke szegényes kárpótlást, hogy tudniillik azt a tavalyi sok-sok hónapot két tizenháromnapos fegyvergyakorlatnak számítják be. Ugy látszik az ígért csak arra volt jó, hogy szép színek maradjon. Már hívják be újra a tartalékosokat, olyanokat, akik így tavaly megszenveték. Tizenhárom napra. — Álljon a sarkára a kormány s akadályozza meg ezt az igazságtalanságot! Eleget kinlódta a családapák s szenvedtek velük hozzátartozóik.

— **Uj műbortörvény.** A földművelésügyi miniszter legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a törvényhozás elé a mesterséges borok tilalmazásáról, melynek intézkedései jóval szigorubbak lesznek, mint az osztrák törvényjavaslat.

— **Körjegyzőség Kutason.** A körjegyzőségek egyre szaporítottak. Kutason fog legközelebb új körjegyzői állás szerveztetni, amely állás július hó 1-ig be is lenne töltenő.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület évkönyve.

(A XVI. működési évről. Szerkesztette: Dr. Fodor Oszkár.)

(Folytatás.)

Rendes tagok évi 4 koronával: Abonyi Károly Mór Budapest, Ardo Alfréd Kapiaba község, Antalfalvai járási tkpéztár r. t., Braun David Siómaros, Bachát Dániel Budapest, Békássy Elemér Alsóbarok, Balogh Imre Ó-Gyalla, Boronkay Lajos Kutas, Batthányi Pál gróf Zalaegerszeg, Békássy József Budapest, Babochay Kalman Kaposvár, Csizmadia Endre Sopron, Cece község, Döry Frigyes Paradicsompuszta, Deák Ebner Lajos Budapest, Doleschall Alfréd dr Buda-

pest, Deésy Daday Dezső Budapest, Elek Albert Nagy-Gay, Ettvoell Gyula Kiskunmajsza, Eötvös Károly Budapest, Forster Elek Gyulakeszi, Ganner József Söptér, Günther Ferenc Zombor, Ghyeczy József Nagyigmánd, Hoffmann Ottó dr. Budapest, Hajós Kálmán Miskolc, Hónig Lajos Budapest, Huray István dr. Balatonfüred, Huray Dedánszky Anna Balatonfüred, Klippel Lajos Brekiniska, Kaposztási Jusztinián Szentgothárd, Klein Andor Sopron, Kápolnásnyék község, Krausz Izidor Budapest, Krepuska Géza dr. Budapest, Kaufmann Mihály Budapest, Keresse György Sásd, Lonkay Armin Feketepuszta, Molnár József Rimaszombat, Molnár Alber dr. Cegléd, Ozoray Arthur Budapest, Ozoray Sándor Budapest, Ozoray Gusztáv Budapest, Ozoray Károly Budapest, Ozoray Viktor Budapest, Pálkovics Ede Budapest, Plichál Viktor dr, Nagykanizsa, Pecseri Károly dr. Sopron, Piszler Károly ifj. Magyaróvár, Sárközi takarékpénztár Kalocsa, Sárkány Samuel Pilis, Somló Gyula Budapest, Hockinger János Tevel, dr. Rusa Ernő Kaposvár, Szirmay Oszkár Budapest, dr. Springer Ferenc Budapest, dr. Schreiner Károly Sopron, Ujfalussy Imre Szekszárd, Ungár Miksa Budapest, dr. Vargha Lajos Debrecen, Vargha Lajosné, Debrecen, Vida Sándor Budapest. Fentartott a D. K. E. ez évben kisdödvödát *Tarnok* (Fehérm.), *Városlód* (Veszprém.), *Tarján* (Komárom.), *Vimpác* (Sopron.), *Sáár* (Fehérm.) községekben, nyári menedékházakat pedig *Pénzeskúton* (Veszprém.) Nagybaráthegy (Györm.) községben pedig egy kisdödvoda létesítése iránt folynak a tárgyalások.

Támogatta a D. K. E. a Soproni Irodalmi és Művészeti Kör gyermektelepítési akcióját is, melynek célja a megye német ajku gyermekeit a nyári szünet alatt magyar falvakba kitelepíteni és az ottan maradtak részére nyári tanfolyamok tartásáról gondoskodni. 2000 koronával segítette a magyar nyelv tanításában kitűnt tanítók és papokat és ezen összegben a következők részesültek: *Földvár* Jenő, *Kutas* István, *Méhes* Áron, *Novotny* Alajos, *Szabó* Sándor, *Szerényi* Sándor, *Tesrán* Ferenc. 150 korona fordítottatott egyéb jutalmakra, mely összeg Haydin Sándor kerécselgeti tanítónak, Iglódy Lenke szári és Poseh Jolán vimpáci óvónőnek szolgált jutalmazásra. Az egyesületi fiókok közül kettő vetette meg eddigelé működésének alapjait olyan szilárdan, hogy szívből-évre mind nagyobb arányokban gyakorolja kulturális jótékonyágát és pedig a Komárommegyei és Városi Közművelődési Egyesület, a melynek élén Sárközy Aurél kamarás, mint elnök és Lőrinczy György kir. tanfelügyelő, mint titkár állanak és a Somogyvármegyei Közművelődési Egyesület, a melynek új elnöke Kapotsfy Jenő főispán és titkára dr. Andorka Elek megyei főügyész. Közel másfél évtized óta szolgálja e két fiók egyesület azokat a nagy nemzeti eszméket, amelyek érdekében a D. K. E. a legnagyobb áldozatkészséggel és lelkesedéssel működik. De a lefolyt esztendő csendesebb időszakát felhasználta választmányunk arra is, hogy megindítsa a Dunántúl azon vármegyéiben egy fiók, vagy megyei választmány megalakításának munkálatait, amelyekben eddigelé kulturális törekvéseink számára megfelelő fórumot megalakítani nem volt módunkban. Az igazgatóság e törekvése nem is maradt

Mit igyunk?

Igyunk mohai Agnes-forrást, mert hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Agnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyvíz: dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és huzagszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Agnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva, számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesőbb: hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, a nagyobb vidéki városokban berakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

AGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borvíz!

meddő, mert megindult a tárgyalás Baranya-vármegyében, gróf Benyowszky Móric és Erreth János főispánokkal a fiók megalakítása iránt és ennek a megvalósítását fogja eszközölni a pécsi országos kiállítás kapcsolatban Pécsen tartandó évi közgyűlésünk, amelynek programjában felvételül a baranyai fiók egyesület megalakítása is. Fehérmegyében gróf Széchényi Viktor főispán felvette az első sorban megoldandó kérdések közé a fehérmegyei fiók választmány megalakítását és nemcsak hivatalos működésének körében, hanem társadalmi úton is lelkesen buzgólkodik ez eszme felkarolása és sikeres keresztülvitele érdekében. Hasonlóképpen Lippay Géza győrmegyei főispán is tudatta választmányunkkal azon elhatározását, hogy érdeklődő jóindulattal fog arra törekedni, hogy a győrmegyei fiók választmány szintén ez év során megalakítsák. A sopronvármegyei közművelődési fiókegyesület érdekében dr. Baán Endre megyei főispán vállalta el a szervezés munkálatait és itt meg is van a remény, hogy egyesületünk fiókja rövidesen megkezdheti működését. A terv itt az, hogy a Soproni Irodalmi és Művészeti Körrel kapcsolatban fogja munkásságát kulturegyesületünk fiókja megkezdeni. Zala-vármegyében gróf Batthyány Pál főispán áll ama mozgalomnak élén, amelynek célja a Zalában létesítendő fiók választmány megalakítása. E megyei fiók megszervezése érdekében már december hó 20-án értekezlet is volt Zalaegerszegen, melyen úgy gróf Batthyány Pál, a megye nagyérdemű főispánja, Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő vállalkoztak a fiók megszervezésére és a lokális igények szerinti alapszabály átdolgozására Ruzsicska Kálmán nyert megbízást.

A D. K. E.-nek ezen megyei szervezete szintén már rövid időn belül meg fog alakítani. Igazgató választmány foglalkozott még annak a kérdésével is, hogy a Vasmegyei kulturegyesület mily módon volna a központtal egyesíthető. A magyar irodalom terjesztését nép- és vándorkönyvtárak felállításával szolgálja legrégebb idő óta a D. K. E. és ma már 73 nép-, vándor- és gazdasági könyvtár felett rendelkezik a D. K. E. és tevékenysége a népművelődés emelése érdekében egyre sikeresebb eredményű lesz. Ez évben 550 koronát fordított a D. K. E. könyvtárkezelői jutalmakra és pedig 100-100 koronát Szöllősy Árpád Monoshely és Takácsné Kammermayer Irma Muraszombat, 50-50 koronát pedig Bruck János Dombóvár, Hench János Monostorhegy, Leitner Ferenc Sopron, Oszoly Mihály Pincehely, Schmieder György Ó-Dombóvár, Steiner József Ó-Dombóvár, Tuba Károly Aranyos. Könyvtárügyi aktiójában nagy arányú támogatásban részesítette a D. K. E-t Darányi Ignác földművelésügyi miniszter és Wlassics Gyula Muzeumok Tanácsának elnöke gondoskodott arról, hogy az állam is segítse a D. K. E.-t, melynek hazafias törekvéseit a Dunántúl hivatott társadalmának most mindinkább kell támogatni, megbecsülve azt a fontos nemzeti munkát, amelynek Széll Kálmán, Pallavicini Ede őrgóf és Rákosi Jenő szabnak irányt és a minek célja, hogy a D. K. E. a nemzeti kultúra eszméjeért minél szélesebb körben keltsen lelkesedést. A D. K. E., mely idei közgyűlését a pécsi országos kiállítás kapcsolatban Széll Kálmán vezetése mellett június 2-án Pécsen fogja megtartani, ez uton is kéri a társadalom áldozatkész támogatását. A tagok kötelezettségei a következők: 1) örökös tag 2000 korona alapítványt tesz; 2) az alapító tag 200 koronát fizet; 3) a pártoló tag öt évre évi 20 korona fizetésre kötelezi magát; 4) rendes tag tíz évi kötelezettséget vállal évi négy korona tagdíjjal. Tagdíjjak és adományok a „Magyar leszámítoló és Pénzváltóbank”-hoz (Budapest, Dorottya-utca 6.) küldendők, a tagsági bejelentések a D. K. E. titkari irodájához (Budapest, Akácfa-utca 9.) intézendők.

K Ü L F Ö L D.

Aerenthal és Tittoni.

Avarna herceg bécsi olasz nagykövet legközelebb Rómába érkezik, hogy Tittonival tanácskozzék az Aerenthal báró külügyminiszterrel tervezett találkozóról. A találkozást eredetileg csak a két külügyminiszter közt tervezték s erre való tekintettel Aerenthal báró a parlamenti szünetet ajánlotta, amikor Viktor Emánuel király távol Rómától, Racconigiben nyaral. Nincs kizárva azonban, hogy az olasz kormány a közvélemény nyomása alatt ragaszkodni fog a római találkozáshoz és ha a magyar-osztrák külügyminiszterium ettől vonakodnék, akkor nem lehetetlen, hogy ebből a találkozásból semmi sem lesz.

A helyzet Romániában.

Feltűnést keltett a szétosztásra szánt román országgyűlés összehívása május 9-re rendkívüli ülészakra. Bukarestben azt hitték, hogy a kormány az agrár reformra vonatkozó javaslatát akarja sürgősen letárgyaltatni. Indokolta ezen feltevését az a körülmény, hogy az izgatás és izgatottság országszerte még mindig olyan erős, hogy 85.000 főnyi sereggel kell őriztetni a rendet. Ma azután kitűnt, hogy az országgyűlést csak szétosztása végett hívták össze. Az ülés elején Sturdza miniszterelnök a következő királyi üzenetet olvasta fel: „Mint hogy a jelen viszonyok között szükséges a nemzet megkérdezése, rendkívüli ülészakra hívtam egybe a törvényhozást, hogy önöknek annak szétosztását tudomásukra hozzam.”

A szerb király ellen.

Egyes szerb lapok július 12-ére, a király nevenapjára komoly eseményeket helyeznek kilátásba, a melyek a kormányrendszer gyökeres változtatásával járnának. Az összeesküvők a királytól a Pasic-miniszterium elbocsátását követelik és autoritarius regime behozatalát. Különben azzal fenyegetőznek, hogy lemondásra fogják kényszeríteni a királyt.

A keletindiai lázadás.

Keletindianában lázadás tört ki, mely nyugtalanságot okoz Londonban. Egyszerre

északnyugaton Pendsabban (fővárosa Lahore) tört ki a veszedelmes mozgalom. Különösen komolylyá teszi a helyzetet, hogy az eddig egymásra gyűlölködő hinduk és muzulmánok most karöltve az angol uralom ellen fognak fegyvert. Londonban attól tartanak, hogy az indiai kormány félreismeri a helyzetet és céltalan intézkedésekkel fokozza az izgalmat a helyett, hogy erélyesen helyreállítsa a rendet. Pendsabban a lazadók egyenesen Lahore ellen vonulnak Bengáliában hindu és mohamedán rablók ezerszámra csatangolnak, kifosztják és elégetik a falvakat, bántalmazzák a benschülötteket s mindenkit meggyilkolnak, a ki ellenük szegül. Eddig harminchét izgatót fogtak el. Keletbengáliában óriás mértékben terjesztenek lázító nyomtatványokat.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Kusa Ernő.

Eladó
egy darab 1¹/₂ éves
veres-tarka szőrű
BIKA,

amely orvos által megvizsgáltott, és tenyésztésre alkalmasnak találtott.

KAPOSVÁROTT, Zöldfa-u. 30.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

Manhold Kálmán

KULA, Bácsmegyének a Telecska magaslátán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlő-oltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldajtvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző.
3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gleditsia és Maclura Aurentiaca élősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll.

Kívánatra név- és árjegyzéket készséggel küldök.

Szíves megkereséseket kér

Manhold Kálmán,
nagybérlet.

Hirdetések

jutanyos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Ne higgye el, hanem
győződjen meg róla,

hogy van cég, ahol hihetetlen
olcsón, (értsd: nem a minőség
rovására olcsón) vásárolhat és
zárolhat:

első minőségű, selyem szitaszövetet, keveretlen
tisztá gépkenő-olajat, henger- és kenő-olajat,
eredeti „U s z ó” kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő
tömítőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat,
eszközöket, vasrészeket, modern közlőműveket, szijakat.

Ez a cég:

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA,

műszaki iroda és raktár. Gépszij-gyár.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26. szám.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészet-i ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.

*Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XX. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1907. május hó 23. és 25-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1907. évi április hó 28-án.

**Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.**

Lukács.

Hazay.

Világhírűek az eredeti Remington-Standard írógépek!

Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költsé-
günkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást
2-3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA BUDAPESTEN,

VI., Andrásy-ut 12. sz. — Fiók: TEMESVÁR, Zápolya-utca 5. sz.

Ezen formularé lemetszendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógépünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek Budapest, VI., Andrásy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg
vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt

alírással.

Szőlőoltványok!

Hiányok pótlására. Két éves, száza
20 korona.

Telepítésre. Gyökeres zöldoltvány,
ezre 160 kor., sima 90 kor.

Fásoltvány I. 200 kor., ez szépség-
hibával 90 kor.

Mind Riparia portalis alanyon,
a legjobb és legbőtermőbb bor-
és csemege fajokban.

HEGYI BOR legolcsóbban.

Árjegyzék ingyen.

Székely I. József
Gyöngyös.

Eötvös Lajos és Társai

kereskedelmi kertészete és magkereskedése
TARCAL. (Zemplénmegye.)

1000 drb.	Gleditschia esemete	4 kor.
1000 „	2 éves akácesemete	10 és 15 „
1000 „	1 „ „	4-5 és 16 „
1000 „	Vadalma-esemete	12 és 20 „
1000 „	Vadkörte „	14 és 25 „
	Nagyvirágu kerti diszszekfü tövek	
10 darab		120 „
2 éves bokorrózsák 10 drb.	5 kor.	100 drb.
2 éves hónapórsák 10 drb.	5 kor.	
100 darab		35 „

Elsőrendű kerti magvak,
- virághagymák, disznövé-
nyek a legolcsóbb áron.

160 oldalas főárjegyzékünk kívánatra
bérmentve.